

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZADRU

28.1.04

K. 434/97
28-01-2004

KT-301/97-22

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
P R E S U D A

Županijski sud u Zadru, u vijeću sastavljenom od sudaca ovoga suda i to Enke Moković, kao predsjednice vijeća i Bogdana Reljića, kao člana vijeća, te sudaca porotnika Jose Bašića, Mirka Šarića i Jerolima Šimunića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Dragice Peić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. **NIKOLE GAGIĆA**, zbog kaznenog djela iz čl.120. st.1. OKZRH, povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Zadru od 5. prosinca 1997.godine, broj KT-301/97, nakon održane glavne i javne rasprave dana 31. listopada 2003.godine, u nazočnosti zamjenika Županijskog državnog odvjetništva u Zadru Mate Dorčića, te branitelja optuženika Filipa Brdara, odvjetnika iz Zadra, a u odsutnosti optuženika, istog dana,

presudio je

Optuženik:

NIKOLA GAGIĆ zv. "Linč", sin Ilije i majke Kose rođene Dukić, rođen 25.veljače 1967.godine u Biljanima Gornjima, općina Smilčić, sada nepoznatog boravišta, Srbin, drž. RH, pismen sa završenom osnovnom školom, služio JNA 1985/1986.godine, JMBG 2502967381015,

kriv je

što je dana 12. studenog 1991.godine, oko 16,00 sati u Pristegu, kod Benkovca, kao pripadnik paravojskih četničkih postrojbi rezervnog sastava i "9. korpusa, 180. mtbr" Jugoslavenske narodne armije, sudjelujući u oružanim sukobima protiv legalnih organa Republike Hrvatske, a nakon što je mjesto Pristeg dijelom bilo okupirano, postupajući provitno čl.4. st.2. alineji a/ Dopunskog protokola uz Ženevske Konvencije od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II) i protivno članku 13. st.2. istog Protokola, s ciljem da se raširi strah među preostalim civilnim stanovnicima, došao, u kuću u kojoj su stanovali Kuzman Miletić, star 71 godinu i Đurđija Miletić, stara 70 godina, te je s ciljem da ih ubije, u dvorištu pucao iz automatske puške cal. 7,62 mm rafalno u Đurđiju Miletić od čega je ista zadobila mnogostruki prijelom na obim zdjeličnim kostima i obim lopaticama, od kojih ozljeda je ista odmah preminula, a zatim je u kuhinji kuće, gdje se nalazio Kuzman Miletić, ispalio rafal iz automatskog puške prema njemu, od čega je isti zadobio mnogostruke prijelome na dva mjesta desne natkoljenične kosti u gornjoj i

donjoj trećini, otvorenu ranu desnog kuka i lijeve lumbalne lože, od kojih ozlijeda je na putu do bolnice preminuo, da bi potom ispalio raketu iz RBR 64 mm "Zolja" u potkrovlje kuće - lastavicu pokojnih Miletića, i ošteti je,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, ubio civilne stanovnike i primjenio mjere zastrašivanja,

čime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl.120.st.1. Osnovnog kaznenog zakona Republike Hrvatske

pa se po citiranom Zakonu

o s u đ u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina.

Po čl. 45. OKZRH u izrečenu kaznu zatvora opt. Nikoli Gagiću uračunava se vrijeme koje je proveo u pritvoru od 13.11.1991. do 14.1.1992.godine.

Po čl. 90. st. 4. Zakona o kaznenom postupku (dalje ZKP-a/93) optuženik se oslobađa od dužnosti plaćanja troškova postupka u cijelosti.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Zadru, podiglo je optužnicu pod brojem KT-301/97 od 5.prosinca 1997.godine, protiv opt. Nikole Gagića zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, a optužnicu je zastupnik optužbe u završnom govoru u činjeničnom opisu dopunio glede zadobivenih povreda pokojnih Kuzmana i Đurđije Miletić i glede uporabljenog oružja optuženika.

Sud je samo neznatno pojasnio činjenični opis djela u skladu s utvrđenim činjeničnim stanjem na glavnoj raspravi.

Optuženiku Nikoli Gagiću se, u skladu s rješenjem ovog suda broj K.434/97 od 26.travnja 2001.godine, sudilo u odsutnosti, a po čl.290.st.3. ZKP-a/93 (list spisa 101, 128 i 129/).

Ukoliko optuženik u roku od godine dana od dana saznanja za ovu presudu stavi zahtjev za suđenje u njegovoj nazočnosti, a nastupila je mogućnost da mu se ponovo sudi u njegovoj nazočnosti, onda će se kazneni postupak ponoviti, temeljem odredbe članka 398. ZKP-a/93.godine. Isto pravo optuženik ima i po čl.6.st.1. i 2. e/ Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12.kolovoza 1949.godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), te po čl.6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

primjetila urezanu oznaku na puški, te je krenula iz dvorišta govoreći mužu da mora ići. Starac ju je pitao kuda ide, ali ona nije ništa odgovorila, pa je njemu njezino ponašanje postalo sumnjivo i rekao joj je da ne ide. Međutim, ona je nastavila kretanje, pa je on zaključio kako ona želi otići kod Hrvatske vojske koja se nalazila nedaleko njezine kuće. U strahu da ga ne oda, on je pucao u staricu jedan kratki rafal, dva - tri metka, i pogodio je staricu sa udaljenosti od 5 metara, u trenutku kad mu je ona bila okrenuta bočno.

U tom trenutku starac mu je opsovao četničku majku, rekavši da će on sada dobiti, pa se uputio u kuću, a on za njim. Vidio je kako u kuhinji iz jednog kuta starac želi uzeti lovačku pušku, i kad je isti bio na 1-2 metra od puške, pogodio ga je kratkim rafalom. Starac se uhvatio za zid.

Potom je začuo galamu koja je dolazila od južnog smjera kuće, pa je zaključio da su to Hrvatski vojnici. Izišao je iz dvorišta povlačiti se prema svojim položajima, a Hrvatska vojska je počela pucati prema njemu i on im je uzvratilo vatrom. Uočio je dvojicu Hrvatskih vojnika kako se prebacuju preko zida, pa je u strahu da mu se ne približe ispalio zolja prema njima. Nije bio precizan, pa je zolja pogodila kuću u kojoj je prethodno bio.

Uspio se izvući, te je svojima prenio kako ima mrtvih i da se pripaze, jer da ima ustaša.

Kad je krenuo u izviđaj nije imao neku drugu namjeru osim izviđanja terena. U trenutku kad je pucao u staricu njemu se radilo ili on ili ona, jer bi u suprotnom ona uspjela otići i prijaviti ga Hrvatskoj vojsci, pa se on ne bi uspio izvući.

U dokaznom postupku uz suglasnost stranaka pročitani su iskazi svjedoka Duška Miletića, Mate Tadića, Mladena Tadića, zapisnik o vanjskom pregledu leša, zapisnik o ekshumaciji, zapisnik o očevidu, izvršen je uvid u fotodokumentaciju očevida, te su pročitani psihijatrijski nalazi i mišljenje. Ispitan je svjedok Marko Miletić.

Svjedok Duško Miletić je sin pokojnih i kaže da je u kritično vrijeme bio u pričuvnom sastavu MUP-a RH, te je odlazio noću na seoske straže. Tako su nekako radili i Srbi u dijelu sela gdje su oni živjeli. Opisuje događaje koji su prethodili ovom kritičnom događaju i kaže da je 4.10.1991. godine trebala biti fešta Sv.Frane, ali se dan prije pucalo po hrvatskim kućama sa svih strana.

Kaže da selo Pristeg ima dio gdje žive Hrvati, i to od crkve u smjeru Šibenika, a kad se gleda u smjeru Benkovca, postoji srpski dio sela, te ima dio kuća Miletića - Tadića i Samirića u kojem žive i Srbi i Hrvati zajedno. Dio sela u kojem je on živio i neke druge hrvatske obitelji je bio okupiran od strane Srba. Do 18.10.1991.godine više puta su pregovarali predstavnici Hrvata i Srba, budući su dobijali poruke od strane Srba da se predaju, jer da će u suprotnom taj dio sela biti spaljen i osvojen. Uglavnom on je ostao živjeti u selu do 12.11.1991.godine.

Kaže da je optuženik Nikola Gagić dolazio u njihovo susjedstvo kod rođakinje Soke Malenica žene Nevena. Njemu se osobno otac žalio i prije kritičnog događaja da vidi optuženika kako dolazi kod susjeda Malenice sa drugim suborcima.

dati jesti svinjama, a sjeća se da je bilo 16, 12 minuta, čuo je rafale iz automatskog oružja. Kratko nakon toga, došao je Duško Miletić i rekao mu da su mu ubijeni roditelji, pa su pošli zajedno kod njih. Njegov otac Kuzman još je bio živ. Došao je u pomoć i susjed Jovo Čalić, mještalin, koji je inače bio kum pokojnih. Stavili su ih na prikolicu traktora u namjeri da ih odvedu do liječnika i kaže da je čuo kako pokojni Kuzman u trenutku kada su ga stavlja u traktor govori da ga je ubio Nikola Gagić iz Biljana.

Sutradan je zajedno sa Jovom Čolićem otišao u kuću pokojnih, jer mu je Duško Miletić kazao kako su roditelji imali nekakav novac, pa su zaista našli 1500 dolara i i taj novac su sutradan predali Marku Miletiću. Sjeća se da je u kuhinji na podu bilo krvi, vidio je čahure na kauču u kuhinji, a vidio ih je i na dvorištu.

Na glavnoj raspravi ovaj svjedok je opisao da je selo Pristeg nastanjeno hrvatskim i srpskim stanovništvom. U kritično vrijeme Pristeg je bio crta razdvajanja. U Pristegu postoji katolička crkva, a srpska vojska je držala položaje oko 200 - 300 metara od crkve na zapadu, dok je hrvatska vojska bila oko same crkve. Za sebe kaže da je selo napustio 22. 11. 1991. godine. U vrijeme kada su ubijeni bračni par Miletići, Hrvati još nisu bili potpuno istjerani iz sela. Mlađi Hrvati su otišli iz sela, a stariji su skoro svaku večer spavali izvan svojih kuća, kod položaja Hrvatske vojske.

Swjedok je opisao još i to da je dva ili tri dana poslije kritičnog događaja, sreo mještanku, sada pokojnu Boju Malenicu udovu Mile, koja mu je kazala da je ona sreća kritičnog dana muškarca koji je imao lice namazano crnom bojom, odjeven u uniformu, a na glavi je imao kapu. Bio je naoružan, jer je nešto od oružja nosio preko ramena. Pitao ju je za kuće na zapadnoj strani sela, pa mu je ona rekla da su to srpske kuće, a onda ju je pitao za kuće na istočnoj strani, pa je ona rekla da je kuća koju pokazuje hrvatska kuća Kuzmana Miletića. On joj je na to odgovorio: "Dobro, znam!"

Prema zapisniku o očevidu od 13.11.1991.g., slijedi da se očevid obavio u selu Pristegu, zaseoku Tadići-Miletići, u kući i okućnici pok. Kuzmana i Đurđije Miletić. Leševa na licu mjesta nije bilo, ali je vidljivo da je jedan leš bio u dvorištu kod ulaznih vrata, gdje je i pronađena mrlja krvi, dok je drugi leš bio u kuhinji između stola i kauča, gdje je bila lokva krvi. Tragovi projektila bili su vidljivi na stolu, pored prozora, na zidu i zidnim pločicama južnog zida kuhinje. Na kauču je pronađena jedna čahura kal. 7,62 mm. Oko 50 m sjeverno od kuće, na seoskom putu, pronađen je ručni bacač "Zolja", a sjeverni dio kuće pok. Miletića, kod lastavice, je oštećen u obliku kruga promjera 30x20 cm. Ostaci oštećenja krovne cigle pronađeni su u dvorištu sa sjeverne strane. Sve ovo je vidljivo i na fotodokumentaciji čevida, fotografije br. 1-9.

Optuženik je psihijatrijski vještačen 1995. godine po liječniku vještaku dr. Ratku Popoviću neuropsihijatru. Prema nalazu i mišljenju tog vještaka slijedi da je optuženik u potpuno svjesnom stanju počinio kazneno djelo protiv oštećenih, ali je bio smanjene mogućnosti upravljanja i kontrole svojih postupaka, a naročito nije shvatio posljedice, što je uzrokovano njegovim mentalnim sklopom i ratnim

zdjeličnim kostima i obim lopaticama na kojima se nalaze defekti na desnoj promjera 8 mm, a na lijevoj 3, promjera 8 mm, 10 mm i 20 mm.

Obzirom na izgled mnogostrukih prijelom kod pok. Kuzmana Miletića, mišljenje vještaka je da su izazvane sa dvije prostrijelne rane. Kod pok. Đurđije Miletić radi se također o strijelnim ozljedama sa strijelnim kanalima kroz pluća i zdjelične organe s krvarenjima u trbušnoj šupljini i prsištima, što je izazvalo hemoragijski šok kao neposredni uzrok smrti.

*

Sud je ocijenio sve provedene dokaze posebno i u njihovoj međusobnoj svezi pa je zaključio da je optuženik s izravnom namjerom počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva opisanog u izreci presude.

Sud je prihvatio kao objektivne i stručne nalaze i mišljenje vještaka i patologa dr. Borić i dr. Dujella, a glede psihijatrijskog nalaza i mišljanja prihvaćeni su nalazi i mišljenja vještaka dr. Vesne Franić i dr. Borbena Uglešića. Naime, prema nalazu vještaka patologa slijedi da je nesporno smrt oštećenih Miletića posljedica pucanja u njihovo tijelo iz vatrenog oružja-automatske puške, kako je to u obrani i rekao optuženik.

Sud zaključuje da je optuženik u vrijeme počinjenja djela bio ubrojiv kako to navode vještaci Franić i Uglešić.

Iz iskaza svjedoka, koji iskazi su ocijenjeni kao vjerodostojni i uvjerljivi, slijedi to da je optuženik potpuno bezrazložno kao vojnik rezarvista u JNA doša ciljano u kuću pokojnih i pucao u njih, a kasnije i po njihovoj kući, bez ikakvih vojnih potreba. Ovo slijedi iz iskaza svjedoka Mate Tadića koji je rekao da mu je mještanka Boja Malenica prenijela kako je kritičnog dana muškarac u uniformi, naoružan, namazan crnom bojom po licu, a to je očito bio optuženik, nju pitao čije su kuće na zapadnoj strani sela, pa mu je ona rekla da su srpske, a onda se raspitivao baš za kuću pokojnih, govoreći da zna čija je to kuća. To znači da optuženik nije došao tamo izviđati, kao što kaže u svojoj obrani, jer mu vojno strateški ciljevi izviđanja sigurno nisu nalagali potrebu da ide u kuću dvojice staraca iste ubiti!

Pogotovo kritične prigode nije bio ugrožen život optuženika, jer sud ne prihvaća kao vjerodostojnu obranu optuženika kada kaže kako je pucao u Đurđiju Miletić jer mu je bila situacija-"ili ona ili ja", a da je u njenog muža Kuzmana pucao jer ga je "on htio pogoditi iz lovačke puške". Bračni par Miletić optuženiku nisu predstavljali nikakvu opasnost, jer su bili u svojoj kući, Kuzman u kuhinji bez oružja, a njegova žena je mijesila kruh, te je pogođena u trenutku u trenutku kad je htjela izići iz dvorišta. Nije bila naoružana, kao ni njezin muž Kuzman. Kuzman, je istina imao lovačku pušku, ali ona nije bila u kuhinji već u spavaćoj sobi u ormaru među robom. Tako slijedi iz iskaza svjedoka Marka Miletića, Duška Miletića i Mate Tadića koji su iskazali da u kuhinji puške nije bilo. Tu pušku nisu vidjeli Duško i Mate Tadić koji su stavljali ranjenog Kuzmana na motokultivator. Isto

U izrečenu kaznu zatvora optuženiku je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 13.11.1991. do 14.1.1992.godine.

Budući se optuženiku sudilo u odsutnosti sud ga je u cijelosti oslobodio obveze plaćanja troškova kaznenog postupka.

U Zadru, 31. listopada 2003.godine

ZAPISNIČAR:

Dragica Peić

PREDSJEDNICA VIJEĆA:

Enka Moković

Sudski zapisnik
Sudsko vijeće
Sud za županijski sud
Zadar

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u roku od 15 dana računajući od dana prijema pisanog opravka presude. Ako je presuda dostavljena i optuženiku i branitelju, ali u različite dane, žalbeni rok računa se od kasnijeg dana.

Žalba se u odgovarajućem broju primjeraka - za prvostupanjski i drugostupanjski sud i protivnu stranku - podnosi neposredno ovome sudu ili putem pošte preporučenom pošiljkom.

Žalbom se presuda može pobijati zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te zbog odluke o kazni, troškovima kaznenog postupka, imovinskopравnom zahtjevu i zbog odluke o oduzimanju imovinske koristi.

DNA: 1/ ŽDO Zadar, na broj KT-301/97 - 2x,
2/ Optuženiku preko oglasne ploče,
3/ Branitelju opt. Filipu Brdaru, odvjetniku iz Zadra,
4/ U spis.

Nakon pravomoćnosti:

- Obavijestiti oštećenike Duška i Marka Miletića, sinovi pok. Kuzmana, Pristeg.